

Κτιστός θολωτός κυψελοειδής τάφος, από το νεκροταφείο της αρχαίας Λητής

Η Λητή, πόλη της αρχαίας Μυγδονίας, σημαντικό αστικό κέντρο με εκτεταμένα νεκροταφεία, αναπτύσσεται αμέσως μετά τα στενά του Δερβενίου, βορειοδυτικά της Θεσσαλονίκης. Κτισμένη σε στρατηγικό σημείο και άξονα επικοινωνίας, ελέγχει μια εκτεταμένη αγροτική περιφέρεια, από την οποία προέρχεται μεγάλο μέρος του πλούτου της. Η ανασκαφική έρευνα των τελευταίων χρόνων έδειξε ότι η εποχή της μεγαλύτερης ακμής της προσδιορίζεται από την εποχή του Κασσάνδρου και μετά, η οποία συμπίπτει, άλλωστε, με την ανάπτυξη των μεγάλων πόλεων και οικισμών της Μακεδονίας.

Το ταφικό οικοδόμημα, που παρουσιάζουμε βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1 χιλ. βορειοανατολικά του νεκροταφείου του Δερβενίου. Εντοπίστηκε το 1998 κατά τη διάνοιξη οδικού δρόμου, με αποτέλεσμα να υποστούν ζημιές τα σωζόμενα τμήματά του. Προηγήθηκε, ωστόσο, η σύληση και η λιθαρπαγή του, πιθανόν στα ρωμαϊκά χρόνια. Ο τάφος κατασκευάστηκε με ασβεστολιθικές λιθοπλίνθους στο εσωτερικό τεχνητού ορύγματος στο φυσικό έδαφος και θα καλυπτόταν με τεχνητό τύμβο. Αποτελείται από στεγασμένο δρόμο-πρόσβαση, ο οποίος οδηγούσε σε μνημειακή είσοδο. Ακολουθούσαν ορθογώνιος προθάλαμος και κυκλικός θάλαμος, μέγ. διαμ. 5,65μ. και σωζ. ύψους 1,30μ., που έκλινε με ξύλινη θύρα και καλυπτόταν με κυψελοειδή θόλο. Το μοναδικό στοιχείο που διασώθηκε από τον γλυπτό διάκοσμο του μνημείου αποτελεί πώρινη επίστεψη με ανθεμωτή διακόσμηση, σύνθεση ανάγλυφων και ζωγραφικών στοιχείων, η οποία ήταν πιθανόν τοποθετημένη στο υπέρθυρο της εισόδου του προθαλάμου. Τα λιγοστά κτερίσματα, που διασώθηκαν αποσπασματικά, και χάλκινο νόμισμα Κασσάνδρου, κοπής μετά το 306 π.Χ., οδηγούν στη χρονολόγηση του ταφικού μνημείου στις αρχές του 3ου αι. π.Χ.

Η μορφή του τάφου, η οποία συγκρίνεται με παράλληλα παραδείγματα της θρακικής ταφικής αρχιτεκτονικής, θέτει ζητήματα που αφορούν στην αρχιτεκτονική του αποκατάσταση και στις συνθήκες ίδρυσής του, ενώ ενδιαφέρουσα θα αποδειχτεί η διερεύνηση της εθνικής ταυτότητας του νεκρού ο οποίος ενταφιάστηκε στο μνημείο, καθώς και της οικογενείας του.

Κατερίνα Τζαναβάρη